SDF 30/3-10

Svar till kansliet senast 11/3-10

Malmö stad
Stadskontoret

2010-01-22

2010 -01- 26

Stadsdelsfullmäktige Centrum
Stadsdelsfullmäktige Fosie
Stadsdelsfullmäktige Husie
Stadsdelsfullmäktige Hyllie
Stadsdelsfullmäktige Kirseberg
Stadsdelsfullmäktige Limhamn/Bunkeflo
Stadsdelsfullmäktige Oxie
Stadsdelsfullmäktige Rosengård
Stadsdelsfullmäktige Södra Innerstaden
Stadsdelsfullmäktige Västra Innerstaden
Sociala resursnämnden
Kommunal
Vårdförbundet
SACO
SKTF

LB 539-10/78
G. Jadbäck
kopia I. Björkqvist

Ärendet: **Förslag till ny IoF-plan**

Ärendet, med **vårt Dnr KS-IOF-2010-00015** överlämnas till ovanstående för yttrande. Svaret ställt till kommunstyrelsen, ska vara stadskontorets expedition, tillhanda **senast 2010-03-31 kl 12.00.**
Yttrandet översändes dessutom till handläggaren på stadskontoret via E-post.

Handläggande tjänsteman på stadskontoret är Patrik Kronholm.

Malmö som ovan

Enligt uppdrag
Britt-Marie Johansson
Stadskontoret
Britt-Marie Johansson

STADSKONTORET
August Palms Plats 1
SE-205 80 Malmö
Tel. +46 40 34 10 00
Org.nr. 212000-1124
info@malmo.se
www.malmo.se

Malmö stad
Stadskontoret

Handläggare
Patrik Kronholm

Stadskontoret i Malmö
Ank. 2010 -01- 22
Dnr: 15/10
Handl nr: 1

Till Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande 2010-01-13

Ärende: KS-IOF-2010-00015
IoF-plan

Initierare: Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen gav 2009-03-04 stadskontoret i uppdrag att revidera *Plan för individ och familjeomsorgen i Malmö*. Nuvarande plan har gällt sedan 2006 och fyra år senare finns det anledning att revidera planen då förutsättningarna för verksamheten har förändrats. På ett flertal samhällsområden som har betydelse för individ- och familjeomsorgen har det skett förändringar. Malmös befolkning, arbetsmarknaden, bostadsmarknaden, lagstiftningen etc. ser annorlunda ut idag. Dessutom är målen i behov av en översyn då ett flertal av dem inte har gått att följa upp i realiteten. Planens funktion som styrande för verksamheten har minskat med tiden.

Stadskontorets avdelning individ och familj har genomfört arbetet med att ta fram en reviderad plan på olika sätt. Bland annat har en blogg använts för att öka delaktigheten och göra processen transparant för intresserade. Diskussioner har förts med nyckelpersoner i verksamheterna och individ- och familjeomsorgens chefer har varit direkt inblandade i arbetet, framförallt i framtagandet av de långsiktiga inriktningsmålen.

I förslaget till ny plan är strukturen annorlunda än tidigare. Planen är indelad i olika delar. En långsiktig del där viljeinriktning och inriktningsmål beskrivs och en bilaga med effektmålen för respektive område. Tanken med denna struktur är att kommunfullmäktige ska ha möjlighet att kunna besluta om att överlåta till kommunstyrelsen att revidera effektmålen årligen eller vid behov utan att planen i sin helhet behöver bli föremål för beslut av kommunfullmäktige.

Vård och omsorgsberedningen föreslås besluta

att remittera bilagda förslag till plan för individ- och familjeomsorgen i Malmö till samtliga stadsdelsfullmäktige, Sociala resursnämnden och berörda fackliga organisationer och att remissvaren skall vara kommunstyrelsens kansli tillhanda senast den 15 mars 2010.

Inger Nilsson

Birgitta Vilén Johansson

Plan för individ- och familjeomsorgen i Malmö stad

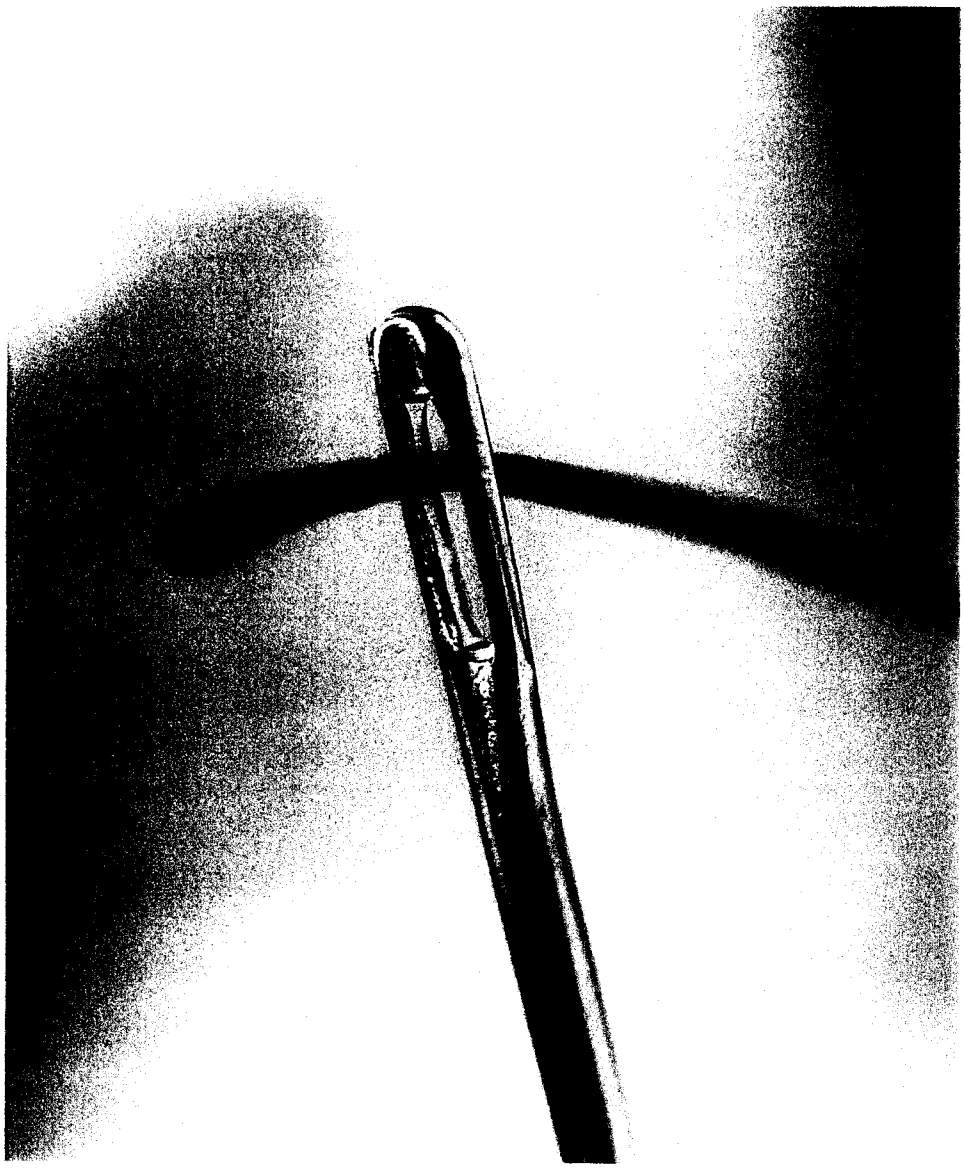

Malmö stad

Innehållsförteckning

1. Inledning 6
Syfte och struktur 6
2. Evidensbaserad praktik 7
Bästa rådande evidens 7
Professionellas erfarenheter 8
Brukarnas erfarenheter och önskemål 8
3. Verksamhetsområden och inriktningsmål 9
Ekonomiskt bistånd 10
Barn- och ungdomsvård 10
Missbruks- och beroendevård 11
Hemlöshet 11
Annan verksamhet 12
4. Kompetens 13
Kompetensutveckling 13
5. Brukarinflytande 14
Demokratifråga 14
Synpunktsinsamling 14
6. Kvalitet 15
Kvalitetssystem 15
Kvalitetsområden 16
Uppföljning 16
7. Reglering av verksamheten 17
Nationell nivå 17
Kommunal nivå 18
Mellanstatlig nivå 18

Plan för individ- och familjeomsorgen i Malmö stad

Samhällets socialtjänst ska på demokratins och solidaritetens grund främja människornas
- *ekonomiska och sociala trygghet,*
- *jämlikhet i levnadsvillkor,*
- *aktiva deltagande i samhällslivet.*

Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och gruppers egna resurser.
Verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.
(Socialtjänstlag 2001:453)

1. Inledning

Samhället är i ständig förändring. Sociala, ekonomiska och tekniska förändringar erbjuder ständigt nya utmaningar. Därför måste kommunala verksamheter kontinuerligt ompröva och utveckla sin verksamhet. Tilltron till den kommunala förvaltningen bygger på att kommunen uppvisar en god hushållning med de gemensamma resurserna genom att göra rätt saker på rätt sätt och i rätt tid.

Syfte och struktur

De kommunala verksamheterna styrs av lagar, förordningar och andra nationella styrdokument men till stora delar har kommunen själv att bestämma hur arbetet ska bedrivas. *Plan för individ och familjeomsorgen* är Malmö stads styrdokument för de insatser, det stöd och den service som bedrivs i kommunen inom verksamhetsområdet. Den är också ett medel för att främja den kommunala likställighetsprincipen. Planen fastställer politikens intentioner samt inriktnings- och effektmål för individ- och familjeomsorgen i Malmö.

Effektmålen som bifogas planen som en bilaga formuleras precis som inriktningsmålen för att hålla över tid men kan behöva revideras oftare än resten av planen. Effektmålen följs upp årligen av kommunstyrelsen som då tar ställning till om en revidering är nödvändig. Verksamheterna formulerar operativa mål utifrån effektmålen och även dessa följs upp årligen.

Övriga styrdokument, planer, riktlinjer och strategier som styr individ- och familjeomsorgens verksamhet finns publicerade på Malmö stads intranät *Komin*. För att öka överskådligheten är dessa dokument publicerade på samma ställe som *Plan för individ- och familjeomsorgen* och dess bilagor.

2. Evidensbaserad praktik

Individ- och familjeomsorgen ska sträva efter att utveckla en evidensbaserad praktik. I Socialstyrelsens *Evidensbaserad praktik i socialt arbete* (2008) definieras evidensbaserad praktik som en noggrann, öppet redovisad och omdömesgill användning av den för tillfället bästa evidensen för beslutsfattande om insatser till enskilda individer. Den evidensbaserade praktiken består av tre kunskapskällor:

- den för tillfället bästa vetenskapliga kunskapen (bästa rådande evidens)
- brukarens erfarenhet och önskemål
- den professionelles erfarenhet och förmågor

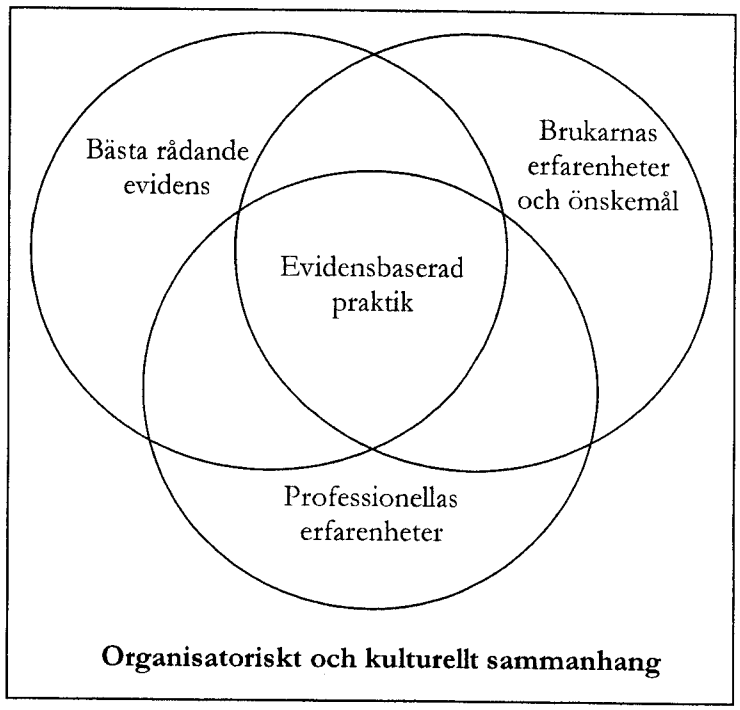

Det nationella och lokala sammanhanget, exempelvis lagstiftning, riktlinjer och resurser, bestämmer på vilket sätt de olika delarna vägs samman.

Bästa rådande evidens

Det måste finnas olika arbetssätt och metoder som möter brukarnas individuella behov. Individ- och familjeomsorgen ska eftersträva att använda evidensbaserade metoder. Detta ställer stora krav på medarbetarnas förmåga att avgöra när en viss metod går att tillämpa.

Forskningen i socialt arbete handlar alltmer om evidensfrågor men kunskapen om sociala insatsers effekter är fortfarande begränsad. Forskningen ger inte entydiga resultat utan visar på generella mönster och kan inte alltid tillämpas på enskilda fall. Det är därför extra viktigt att vara öppen för metoder och verktyg som professionen anser gör skillnad även om dessa inte är vetenskapligt

utvärderade. Detta är också ofta en förutsättning för utveckling av nya metoder.

Professionellas erfarenheter

Den som arbetar med socialt arbete ska kunna söka och integrera vetenskaplig kunskap med brukarens önskemål och den egna praktiska erfarenheten. Detta förhållningssätt innebär att den professionella kompetensen är en förutsättning för utvecklingen av en evidensbaserad praktik. En god kompetens kräver ett brett synsätt på lärande och en genomtänkt kompetensutveckling för organisationens medarbetare.

Brukarnas erfarenheter och önskemål

Brukarna är experter på sina egna problem och deras erfarenheter och önskemål måste genomsyra hela processen för att rätt beslut ska kunna tas. Brukarnas egna åsikter ska väga tungt om det finns flera insatser med samma förväntade resultat och de måste därför ges makt att göra dessa val utifrån bästa tillgängliga information.

3. Verksamhetsområden och inriktningsmål

Individ- och familjeomsorgsverksamheten har dels en myndighetsutövande funktion och dels ett ansvar att erbjuda råd och stöd åt allmänheten. Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Verksamhetens insatser har olika karaktär och brukar beskrivas i termer av:

- **Strukturinriktade insatser:** individ- och familjeomsorgen har ett ansvar för att medverka i samhällsplaneringen och bedriva förebyggande arbete.
- **Allmänt inriktade insatser:** insatser som berör olika grupper av individer, t ex barn, äldre, missbrukare och familjer.
- **Individuellt inriktade insatser:** insatser som är anpassade till den enskilde individens behov.

Individ- och familjeomsorgsverksamheten i Malmö bedrivs i kommunens stadsdelsförvaltningar, där stadsdelsfullmäktige är beslutande organ. Därutöver finns Sociala resursförvaltningen och Sociala resursnämnden som framför allt ansvarar för kommungemensamma verksamheter inom området.

Individ- och familjeomsorgen i Malmö stad omfattar i huvudsak följande verksamhetsområden:

- **Ekonomiskt bistånd**
- **Barn- och ungdomsvård**
- **Missbruks- och beroendevård**
- **Hemlöshet**

Nedan beskrivs viljeinriktningen för de olika verksamhetsområdena. Information om hur verksamheterna är organiserade och vilka arbetssätt som används finns i utförliga verksamhetsbeskrivningar på *Komin* och *malmo.se*.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetens huvuduppgift är att hjälpa de personer som inte kan försörja sig själva att bli självförsörjande. I väntan på att detta blir möjligt ska verksamheten också se till att de som har behov av det får hjälp med försörjningen.

Vägen till egen försörjning ser olika ut för olika personer och därför är det viktigt med en väl utbyggd samverkan med till exempel Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och sjukvården.

De insatser som erbjuds ska utformas med hänsyn till individuella önskemål, behov och förutsättningar samt ha ett tydligt barnperspektiv. Arbetet ska genomsyras av en tydlig fokusering på självförsörjning.

Inriktningsmål:
Individ- och familjeomsorgen ska verka för att de som får försörjningsstöd blir självförsörjande och säkerställa en skälig levnadsnivå för dem som inte själv kan tillgodose sina behov.

Barn- och ungdomsvård

Individ- och familjeomsorgen ska verka för att ge barn och ungdomar en trygg och god uppväxt. Därför behövs mer kunskap om skydds- och riskfaktorer och en väl utvecklad samverkan med hälso- och sjukvård, förskola och skola.

Barn- och ungdomsvårdens målsättning är att barnet eller den unge ska kunna bo kvar hemma. Arbetet ska framför allt koncentreras till att stärka nätverken i hem- och närmiljö. Samverkan med föräldrarna och stöd till dem som behöver utveckla sitt föräldraskap skapar förutsättningar för ett sådant arbete. Behovet av skydd, trygghet och behandling kan ibland innebära att placeringar utanför hemmet är nödvändiga.

Barn ska få stöd och skydd utifrån en helhetssyn och då är samverkan, ett tvärprofessionellt arbete och gränsöverskridande lösningar av stor vikt.

För kriminellt belastade ungdomar behövs en väl utvecklad samverkan med olika myndigheter, till exempel polis och åklagarmyndigheten. Ett prioriterat område är tidiga insatser för unga i riskfyllda miljöer, unga missbrukare och förstagångsbrottslingar.

Inriktningsmål:
Individ- och familjeomsorgen ska verka för att alla barn och unga växer upp under trygga förhållanden och ge stöd och insatser till dem som behöver det.

Missbruks- och beroendevård

Ett framgångsrikt arbete inom missbruks- och beroendevården förutsätter att det finns ett väl fungerande stöd för den som vill bli fri från riskkonsumtion eller beroende. Detta innefattar ett förebyggande arbete, kvalificerade utredningar, individuellt anpassad vård eller andra insatser. Det ska också finnas en väl utbyggd eftervård med boende och arbete eller utbildning.

Missbruksvården kräver en utvecklad samverkan med sjukvården, Arbetsförmedlingen och Kriminalvården. Frivilligorganisationerna har en viktig roll i missbruks- och beroendevården som ett komplement till individ- och familjeomsorgens insatser.

En prioriterad grupp är de missbrukare som också har psykisk ohälsa. För dessa personer krävs särskild samordning av insatser tillsammans med sjukvården.

Inriktningsmål:
Individ- och familjeomsorgen ska verka för att missbruket minskar samt tillhandahålla stöd och insatser åt dem som behöver det.

Hemlöshet

Individ- och familjeomsorgen ska i samverkan med andra myndigheter och frivilligorganisationer arbeta för att förebygga hemlöshet. En av de viktigaste uppgifterna är det vräkningsförebyggande arbetet tillsammans med till exempel fastighetsägare och budget- och hyresrådgivningen.

I de fall där det behövs ska verksamheten även bistå med boenden. Det är viktigt att det finns olika typer av boenden och stödinsatser för personer som har behov som inte kan tillgodoses i ett ordinärt boende.

Ett otryggt och instabilt boende är en allvarlig riskfaktor, i synnerhet för barn och därför är hushåll med barn en särskilt prioriterad målgrupp.

Inriktningsmål:
Individ- och familjeomsorgen ska verka för att minska antalet hemlösa och tillhandahålla stöd och insatser åt dem som behöver det

Annan verksamhet

Individ- och familjeomsorgsverksamheten omfattar även verksamheter med andra inriktningar. Mer information om dessa verksamheter finns på *Komin* och *malmo.se.*

- **Information, rådgivning och stöd**

Individ- och familjeomsorgen har en viktig uppgift i att ge upplysningar, råd och stöd till enskilda som behöver det. Verksamheten ska även ha ett uppsökande arbetssätt. Ingen dokumentation om enskilda ska förekomma. Däremot ska innehåll, metoder och resultat dokumenteras och följas upp.

Verksamheten ska ha en hög tillgänglighet så att människor stimuleras att söka stöd så tidigt som möjligt. Ny teknik som till exempel hemsidor, mail, chat, bloggar och sms är bra verktyg i det förebyggande arbetet. I vissa fall kan det räcka med god information eller råd och stöd genom dessa verktyg.

- **Stöd till personer utsatta för brott**

Malmö stad bedriver ett omfattande arbete med stöd till brottsoffer. Verksamheterna omfattar öppna mottagningar där utsatta kan få tillgång till medling, personligt stöd genom samtal eller hjälp med olika typer av skyddat boende. De kan också få praktisk hjälp med att få kontakt med polis och advokater.

Personer som blivit utsatta för våld av närstående har ett särskilt behov av stöd. För att möta dessa behov finns det särskilda insatser då det handlar om till exempel kvinnofridsbrott, hedersrelaterat våld eller situationer där barn blir utsatta för övergrepp. Verksamheten arbetar på bred front med alla inblandade i problematiken.

- **Familjerätt**

Verksamheten arbetar i huvudsak utifrån föräldrabalken och rör frågor som faderskap, vårdnad, boende, umgänge, samarbetssamtal, adoption samt dödsboanmälan och ekonomiskt bistånd till begravningskostnader.

- **Familjerådgivning**

Verksamhetens huvuduppgift är att genom samtal medverka till att bearbeta samlevnadsproblem och konflikter i par- och familjerelationer. För familjerådgivning gäller särskilt sträng sekretess. Därför ska familjerådgivningen vara en självständig verksamhet i förhållande till individ- och familjeomsorgen i övrigt.

4. Kompetens

Att ha personal med god kompetens är de flesta organisationers allra viktigaste resurs. Inom individ- och familjeomsorgen är kravet på lämplig utbildning och erfarenhet dessutom reglerat i socialtjänstlagen.

Individ- och familjeomsorgen har tagit fram en särskild kompetensstrategi som beskriver på vilket sätt personal- och kompetensutvecklingen ska bedrivas. Kompetensstrategin återfinns i sin helhet på *Komin* och hos varje arbetsledare.

Kompetensutveckling

Det är viktigt att nya medarbetare erbjuds en god introduktion. Medarbetarna ska få en förståelse för det praktiska arbetet och en tydlig bild av den värdegrund som gäller för verksamheten. Viktiga delar är bemötande, tillgänglighet, service, effektivitet, antidiskriminering samt problematisering kring maktrelationen mellan socialarbetare och brukare.

Den kunskap medarbetarna erhållit i sin utbildning måste ständigt förnyas genom fortbildning. För att kvaliteten i arbetet ska säkras måste alla medarbetare som arbetar med direkt klientkontakt erbjudas handledning.

Alla medarbetare inom individ- och familjeomsorgen förväntas hålla sig uppdaterade kring aktuella frågor i samhället och för utveckling och forskning inom verksamhetens ansvarsområde. Arbetsledarna ansvarar för att tid avsätts för reflektion och för inläsning av aktuell litteratur och forskning. Arbetsledarna förväntas ta tillvara personalens synpunkter och skapa trygga miljöer för personalen att påtala missförhållanden och komma med förslag till förbättringar.

Ett viktigt led i kompetensutvecklingen är medarbetarnas engagemang i särskilda uppdrag på områden som mentorskap, uppföljning och kvalitetsarbete. Särskilda uppdrag kan vara en alternativ karriärväg och bidra till utveckling i flera led (den egna yrkesrollen, den egna arbetsplatsen och organisationen som helhet) och ska därför uppmuntras och stödjas.

Erfarna socialarbetare kan vara utmärkta mentorer och förebilder för nya socialarbetare och ett viktigt steg i utvecklingen för medarbetaren kan vara att själv handleda en socionompraktikant. Äldre medarbetares erfarenhet är en strategisk resurs som ska lyftas fram och användas i utvecklingsarbetet.

Att byta arbetsuppgifter eller arbetsplats kan vara en form av kompetensutveckling. En ökad rörlighet gynnar också verksamhetens chefsrekrytering. Detta förutsätter en positiv inställning till tjänstledighet för att prova annat arbete inom Malmö stad.

5. Brukarinflytande

En förutsättning för en väl fungerande verksamhet med hög kvalitet är att brukarnas åsikter och önskemål tas tillvara. Deras kunskap och erfarenhet om hur insatserna fungerar bidrar till kvalitetsförbättringar och verksamhetens utveckling och är en förutsättning för att utveckla en evidensbaserad praktik.

Ett brukarperspektiv sätter brukaren i fokus. Det är brukarens behov av stöd och service som ska tillgodoses på ett för personen kvalitativt bra sätt. Kunskapsförmedlingen sker i första hand i de personliga mötena mellan brukarna och individ- och familjeomsorgens medarbetare.

Demokratifråga

Att brukarna har ett reellt inflytande över sin situation är en demokratifråga. Brukarna ska få tydlig information om individ- och familjeomsorgens resurser och ges möjlighet att ange vilka insatser de tycker är viktiga och vilka resultat de önskar att insatserna ska leda till.

För att individ- och familjeomsorgen ska kunna sägas ha ett brukarperspektiv krävs det att flera faktorer beaktas:

- personalens bemötande
- vilka rättigheter den enskilda människan har enligt lag
- vilken information han eller hon får före, under och efter insatsen
- vilket stöd han eller hon har för att kunna driva sina intressen

Individ- och familjeomsorgen har ett ansvar för att utsatta grupper är delaktiga i samhället och att deras möjligheter till inflytande stärks. Insatserna påverkar den enskilda människans livssituation på ett avgörande sätt, eftersom de omfattar sådant som försörjningsmöjligheter, behandling eller nödvändigt stöd i det dagliga livet.

Brukarna är ofta i beroendeställning och många har svårt att själva bevaka och driva sina intressen. Det kan gälla barn i utsatta situationer, personer med psykiska funktionshinder eller personer som är starkt socialt marginaliserade. Denna beroendesituation ställer särskilt stora krav på verksamheten.

Synpunktsinsamling

Rutiner ska utvecklas för hur information och kunskap från brukarna samlas in på ett systematiskt sätt. Det kan till exempel ske genom kunskapsöverföring i personliga möten, brukarundersökningar och klagomålshantering. Systemen för denna synpunktsinsamling bör vara enkelt uppbyggda och följa utvecklingen av olika tekniska lösningar.

6. Kvalitet

I offentliga organisationer kan kvalitetsbegreppet definieras som att tillgodose behov och infria realistiska förväntningar hos brukare, medarbetare och politiker. I socialtjänstlagen framgår det att insatser inom individ- och familjeomsorgen ska vara av god kvalitet och att personalen ska ha lämplig utbildning och erfarenhet.

God kvalitet i socialtjänstens verksamhet kan beskrivas i termer av att tjänsterna svarar mot mål, lagar, förordningar och föreskrifter. Alla medarbetare ska vara delaktiga i arbetet med att utveckla och säkra kvaliteten. Även brukarna ska ha inflytande på detta arbete.

Kvalitetssystem

Det är bara människor som kan åstadkomma god kvalitet men ett väl utvecklat kvalitetssystem kan stödja detta arbete. Individ- och familjeomsorgen utvecklar därför ett kvalitetssystem i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2006:11).

Detta kvalitetssystem tillhandahåller en struktur och en metodik som är nödvändig för ledning och styrning av verksamheten. Kvalitetssystemet omfattar organisation och rutiner för att fastställa mål och för att följa upp, utvärdera och utveckla verksamhetens kvalitet. Det finns en tydlig ansvarsfördelning i kommunen då det gäller de olika delarna i kvalitetssystemet:

- Kommunfullmäktige ansvarar för att tydligt ange inriktningen för verksamhetens kvalitet, vilket i första hand görs med hjälp av *Plan för individ- och familjeomsorgen.*
- Kommunstyrelsen har ansvaret för att kontinuerligt följa upp verksamheten utifrån planens inriktnings- och effektmål.
- Varje stadsdelsfullmäktige ansvarar för att i lokala verksamhetsplaner formulera operativa mål som utgår från de mål och riktlinjer som anges i kommunens övergripande planer. Varje stadsdel ansvarar dessutom för att planera, genomföra och följa upp resultatet av verksamheten mot de operativa målen samt redovisa resultatet för kommunstyrelsen.

Kvalitetsområden

Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting har i skriften *God kvalitet i socialtjänsten* (2008) tagit fram ett antal kvalitetsområden som anger att socialtjänsten ska ha verksamheter som:

- bygger på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet
- utgår från en helhetssyn, är samordnade och präglade av kontinuitet
- är kunskapsbaserade och effektivt utförda
- är tillgängliga
- är trygga, säkra och präglas av rättssäkerhet i myndighetsutövningen.

Dessa ska ligga till grund för det långsiktiga kvalitetsarbetet inom individ- och familjeomsorgen i Malmö.

Uppföljning

Individ- och familjeomsorgen är en komplex verksamhet. För att få en god bild av verksamhetens kvalitet behövs därför olika metoder för uppföljning såsom:

- årlig uppföljning av måluppfyllelse
- årlig uppföljning av kvalitetsområdena
- analys av nyckeltal och verksamhetsmått
- mer ingående utvärderingar såsom brukarundersökningar, systemutvärderingar och processutvärderingar

7. Reglering av verksamheten

Det finns ett stort antal lagar, planer, riktlinjer, policys och andra styrdokument för de offentliga verksamheterna på olika nivåer. Nedan listas de mest relevanta för just individ- och familjeomsorgen. Mer information, uppdaterade dokument och länkar återfinns på *Komin* och på *malmo.se*

Nationell nivå

- **Grundläggande värden**

Verksamheten ska ha sin utgångspunkt i de grundläggande värdena *demokrati*, *rättssäkerhet*, *effektivitet* och god *tjänstemannaetik* (Regeringsproposition - En förvaltning i medborgarnas tjänst 1997/98:136). Dessa värden utgör grunden för den svenska förvaltningskulturen och ska värnas för den enskilde.

Demokrati innebär att verksamheten ska följa de intentioner och beslut som fattats av regering, riksdag, kommunstyrelse och kommunfullmäktige i demokratisk ordning. Det innebär också att verksamheten ska präglas av delaktighet, insyn och öppenhet.

Rättssäkerhet skapas genom att lagregler och rättsnormer tolkas och tillämpas på ett korrekt och likartat sätt genom att lagtexter, förarbeten, praxis, tillämpningsanvisningar och allmänna råd följs.

Med *effektivitet* menas att verksamheten ska åstadkomma avsedda resultat och uppnå de mål som fastställts och att detta ska ske kostnadseffektivt.

God *tjänstemannaetik* ställer krav på hög kompetens, serviceanda, respekt och lyhördhet samt en positiv människosyn, i både arbetet och i relationen till andra.

- **Lagstiftning**

Verksamheten omfattar socialt arbete enligt socialtjänstlagen (SoL) och flera andra lagstiftningar, exempelvis lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och föräldrabalken (FB).

- **Föreskrifter och allmänna råd**

I Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) publiceras föreskrifter och allmänna råd. Föreskrifter är bindande regler. Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Kommunal nivå

Kommunfullmäktige fastställer *Plan för individ- och familjeomsorgen* som tillsammans med Malmö stads årliga budget är det viktigaste kommunala styrdokumentet för verksamhetsområdet.

Det finns även riktlinjer beslutade av kommunstyrelsen, till exempel *Riktlinjer för familjehemsvården* och *Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd.*

Mellanstatlig nivå

- **FN:s mänskliga rättigheter**

De mänskliga rättigheterna reglerar förhållandet mellan statsmakten och enskilda människor. De utgör en begränsning av statens makt över individen och slår samtidigt fast vissa skyldigheter för staten gentemot individen.

- **FN:s barnkonvention**

FN:s barnkonvention innebär en skyldighet för alla offentliga verksamheter att alltid sätta barnets bästa i centrum vid allt beslutsfattande och alla åtgärder som rör barn. Socialtjänstens ansvar för barn och unga understryks också särskilt i socialtjänstlagen.

- **EU- strategier**

EU:s medlemsländer tar regelbundet fram strategirapporter för social trygghet och social delaktighet. I varje rapport ingår en handlingsplan för social delaktighet.

Malmö stad
Stadskontoret

Stadskontoret i Malmö
Ank. 2010 -01- 22
Dnr: 15/10
Handl nr: 2

Protokollsutdrag från sammanträde med Vård- och omsorgsberedningen

Sammanträdesdatum	20 januari 2010
Plats	Sessionssalen, Stadshuset, August Palms plats 1, Malmö
Klockan	14.00 – 15.00
Paragrafer	1 - 8
Beslutande (ledamöter)	Katrin Stjernfeldt- Jammeh (S) Jamal El-Haj (S) Carl-Axel Roslund (M) Margareta Appel (M) Anna-Lena Andersson(MP)
Övriga deltagare (ersättare)	Bengt Persson (S, tjänstgörande) Anders Nilsson (S) Peter Österlin (M) Lena Jarnbring-Lindholm (m) Hanna Thomé (v) Annalena Fors-Ohlsson (FP, tjänstgörande)
Tjänstemän	Eva Lundberg, Birgitta Vilén-Johansson, Petra Dahlsjö, Ingelise Olsson, Patrik Kronholm samt undertecknad sekreterare.
Ordförande	Katrin Stjernfeld Jammeh
Sekreterare	Ingegerd Kling

§ 4 **Förslag till ny IoF plan**
(Dnr 15/10)

Föreligger stadskontorets förslag i ärendet (handling 1)

Ordföranden yrkar följande justering i Individ- och familjeomsorgsplanen;

- sid 13 under Kompetensutveckling, 1 stycket, tillägg med "antidiskriminerings samt problematisering kring maktrelationen socialarbetare och brukare"
- 3 stycket tillägg "Arbetsledaren förväntas ta tillvara personalens synpunkter och skapa trygga miljöer för personalen att påtala missförhållanden och att komma med förslag till förbättringar"
- Vidare att remisstiden ändras till den 31 mars 2010.

Vård- och omsorgsberedningen beslutar i enlighet med ordförandens yrkande

att remittera bilagda förslag till Plan för individ- och familjeomsorgen i Malmö till samtliga stadsdelsfullmäktige, sociala resursnämnden och berörda fackliga organisationer och att remissvaren skall vara kommunstyrelsens kansli tillhanda senast den 31 mars 2010

Justerande

Katrin Stjernfeld Jammeh | Anna-Lena Andersson

Rätt utdraget intygar

Gunilla Molter

Bilaga 1

Effektmål 2010/2011

Individ- och familjeomsorgen

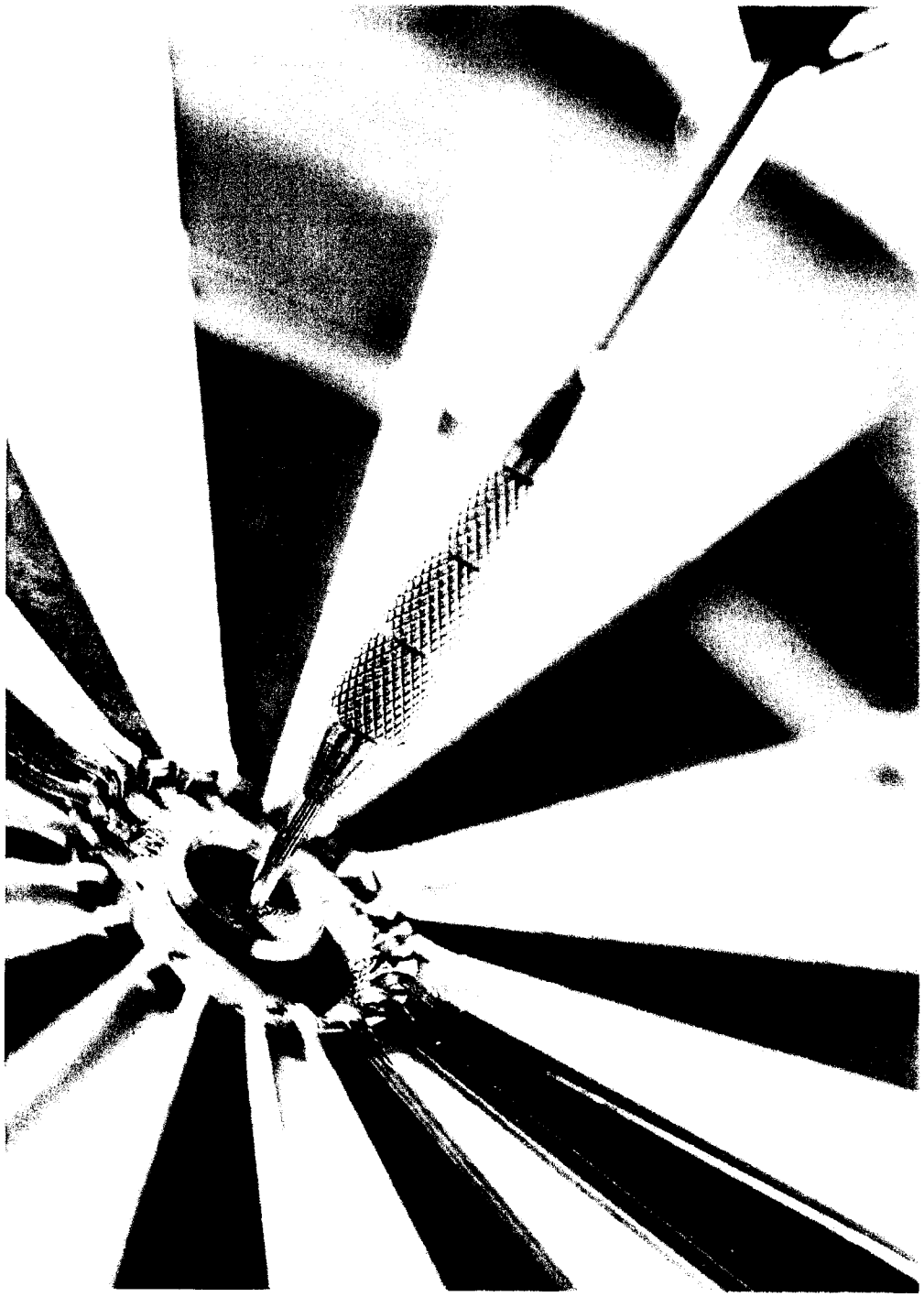

Malmö stad

Innehållsförteckning

Mål för Ekonomiskt bistånd 3
Mål för Barn- och ungdomsvård 4
Mål för Missbruks- och beroendevården 5
Mål för arbetet mot Hemlöshet 6

Mål för Ekonomiskt bistånd

Inriktningsmål:
Individ- och familjeomsorgen ska verka för att de som får försörjningsstöd blir självförsörjande och säkerställa en skälig levnadsnivå för dem som inte själv kan tillgodose sina behov.

Effektmål:
Den genomsnittliga biståndstiden ska vara kortare än föregående år

Uppföljning

Målet följs upp på två sätt:

- Uppgifter kring genomsnittlig biståndstid tas från datalagret i Komin i januari för föregående år. Uppgifterna presenteras stadsdelsvis.

- För att följa biståndstiden i stadsdelarna görs ett statistikuttag från Procapita i början av varje år. Med utgångspunkt från biståndshushåll aktuella under föregående år undersöks hur många månader dessa hushåll varit aktuella under de senaste åren. Resultatet redovisas stadsdelsvis avseende biståndsmånader (0-3 månader, 4-6 månader osv.) i antal och andelar.

Ansvar

- Stadskontoret ansvarar för att ta fram aktuella uppgifter från datalagret.
- Stadsdelarna ansvarar för att registrerade uppgifter i Procapita stämmer med verkligheten.
- Stadskontoret ansvarar för analys av materialet tillsammans med stadsdelarna.

Effektmål:
Varje år ska fler än föregående år nå målen i sin individuella planering

Uppföljning

Målet följs upp genom granskning och analys av ärenden . Ett bestämt antal ärenden tas slumpvis fram i varje stadsdel för en viss period. Dessa ärenden granskas avseende måluppfyllelse för individen.

Ansvar

- Stadsdelarna ansvarar för att slumpmässigt plocka ut ärenden, vid behov med hjälp av stadskontoret .
- Stadskontoret ansvarar för att sätta samman en arbetsgrupp som granskar de slumpmässigt utvalda ärendena.
- Stadskontoret ansvarar för analys av resultatet av dessa granskningar tillsammans med stadsdelarna.

Mål för Barn- och ungdomsvård

Inriktningsmål:
Individ- och familjeomsorgen ska verka för att alla barn och unga växer upp under trygga förhållanden och ge stöd och insatser till dem som behöver det.

Effektmål:
Varje år ska fler än föregående år nå målen i sin individuella planering

Uppföljning
Målet följs upp genom granskning och analys av ärenden . Ett bestämt antal ärenden tas slumpvis fram i varje stadsdel för en viss period. Dessa ärenden granskas avseende måluppfyllelse för individen.

Ansvar
- Stadsdelarna ansvarar för att slumpmässigt plocka ut ärenden, vid behov med hjälp av stadskontoret .
- Stadskontoret ansvarar för att sätta samman en arbetsgrupp som granskar de slumpmässigt utvalda ärendena.
- Stadskontoret ansvarar för analys av resultatet av dessa granskningar tillsammans med stadsdelarna.

Effektmål:
Antalet oplanerade avbrott under pågående vård utanför hemmet ska minska jämfört med föregående år.

Uppföljning
Målet avser både institutions- och familjehemsplaceringar. Uppföljning av familjehemsplaceringarna sker för 2010 genom den årliga enkätundersökningen *Enkätundersökning avseende nyplaceringar och sammanbrott inom familjehemsvård i Malmö Stad för 2010.*

De oplanerade sammanbrotten avseende institutionsplaceringar beräknas kunna följas upp genom registrering i Procapita från och med 2011. Det pågår ett utvecklingsarbete för att införa avslutsorsaker i Procapita. Avslutsorsakerna bör kunna vara tagna i bruk och implementerade så att en mätning kan ske för 2011.

Ansvar
- Stadskontoret ansvarar för att den årliga enkäten kring familjehemsplaceringar genomförs.
- Stadskontoret ansvarar för analys av resultatet tillsammans med stadsdelarna.
- Stadskontoret ansvarar för att samordna arbetet att utveckla Procapita så att de oplanerade sammanbrotten avseende institutionsplaceringar kan följas upp under 2011.

Mål för Missbruks- och beroendevården

Inriktningsmål:
Individ- och familjeomsorgen ska verka för att missbruket minskar samt tillhandahålla stöd och insatser åt dem som behöver det.

Effektmål:
Andelen personer som genomgår behandling med gott resultat ska öka varje år

Uppföljning
ASI (Addiction Severity Index) ska användas vid ansökan om vård eller behandling för missbruks- eller beroendeproblem gällande alkohol eller narkotika. Målet följs upp genom en granskning av de ärenden där personen fullföljt behandlingen.

Ansvar
- Stadsdelarna ansvarar för att ASI används och dokumenteras i samtliga fall där personer ansökt om vård eller behandling för missbruks- eller beroendeproblem gällande alkohol eller narkotika. Stadsdelarna ansvarar också för att uppföljningsintervju görs och dokumenteras i samtliga ärenden då klienten fullföljt behandling.
- Stadskontoret ansvarar för att sätta samman en arbetsgrupp som granskar resultatet.
- Stadskontoret ansvarar för analys av resultatet av dessa granskningar tillsammans med stadsdelarna.

Effektmål:
Varje år ska fler än föregående år nå målen i sin individuella planering

Uppföljning
Målet följs upp genom granskning och analys av ärenden . Ett bestämt antal ärenden tas slumpvis fram i varje stadsdel för en viss period. Dessa ärenden granskas avseende måluppfyllelse för individen.

Ansvar
- Stadsdelarna ansvarar för att slumpmässigt plocka ut ärenden, vid behov med hjälp av stadskontoret .
- Stadskontoret ansvarar för att sätta samman en arbetsgrupp som granskar de slumpmässigt utvalda ärendena.
- Stadskontoret ansvarar för analys av resultatet av dessa granskningar tillsammans med stadsdelarna.

Mål för arbetet mot Hemlöshet

Inriktningsmål:
Individ- och familjeomsorgen ska verka för att minska antalet hemlösa och tillhandahålla stöd och insatser åt dem som behöver det

Effektmål:
Varje år ska antalet hemlösa personer minska

Uppföljning
Målet följs upp genom den årliga hemlöshetskartläggningen som genomförs i oktober.

Ansvar

- Stadsdelarna ansvarar för att 1 oktober varje år kartlägga de som är hemlösa i stadsdelen.
- Stadskontoret ansvarar för att bistå med rutiner och verktyg för kartläggningen samt för sammanställning av materialet.

Effektmål:
Varje år ska andelen barnfamiljer av de hemlösa minska

Uppföljning
Målet följs upp genom den årliga hemlöshetskartläggningen som genomförs i oktober.

Ansvar

- Stadsdelarna ansvarar för att 1 oktober varje år kartlägga de som är hemlösa i stadsdelen.
- Stadskontoret ansvarar för att bistå med rutiner och verktyg för kartläggningen samt för sammanställning av materialet.